

Monumentnummer*: 529999

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 27 november 2006
Kadaster deel/nr 82682/67

Woonplaats* Maastricht
Gemeente* Maastricht
Provincie* Limburg

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Borgharen	A			1189
Borgharen	A			1190

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 11: PACHTHOEVE behorende tot de buitenplaats Borgharen.

Tegenover het kasteel en ten noordoosten van de gracht ligt een langgerekte in oorsprong midden-17de-eeuwse voorhofhoeve die in de loop van de 19de eeuw ingrijpend is verbouwd. Op de Tranchotkaart van 1803 en de kadastrale minuut uit 1840 is te zien dat de langgerekte hoeve oorspronkelijk recht tegenover het kasteel lag en vrijwel een gesloten carré vormde op één opening in de as van het kasteel na. Aan de Spekstraat lag een bierbrouwerij.

De hoeve is rond 1888 grotendeels afgebroken en verschoven naar de Spekstraat. Het geheel bestaat uit verschillende bouwmassa's van verschillende hoogte (één, anderhalf en twee bouwlagen onder een kap) en grootte, doch alle in baksteen opgetrokken onder met leien en vlakke pannen gedekte zadeldaken met breed overstek, (getoogde) deuren en ramen. De hoeve wordt gevormd door een poortgebouw aan de Spekstraat (1891), een grote oogstschuur (1888), een haakse lange vleugel met stallen, bakhuis en woongedeelte (1891), dat vervolgens weer ombuigt, korte woonvleugel (17de eeuw). Ook nog een losstaande varkenstal (1891). Het binnenplein is geheel met keien bestraat.

Poortgebouw. Links aan de Spekstraat de entree door een segmentvormige doorgang tussen steunberen en onder een getrapte Vlaamse gevel met hardstenen afdekking. Het éénlaagse gebouw onder een met pannen gedekt zadeldak voorzien van een overstek heeft links van de doorgang vier ontluchtingsleuven en rechts twee.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hierop sluit een hoge en grote oogstschuur aan bestaande uit twee bouwlagen van bak- en natuursteen onder een met leien gedekt zadeldak met overstek op klossen. De symmetrisch ingedeelde voorgevel heeft een centrale rondboogvormige poortdoorgang met hardstenen neuten geflankeerd door twee rijen van drie ontluchtingsleuven. In de binnenplaatsgevel drie rechthoekig omlijste deuropeningen. Bijzonder is de kapconstructie bestaande uit ijzer en hout op gemetselde bogen van baksteen.

Verder langs de Spekstraat een bakstenen muur met uitkragende plint en twee speklagen.

De lange vleugel aan de binnenplaatszijde die haaks op het poortgebouw staat, bestaat van links naar rechts uit een paardenstal, een eenlaags tussenlid en het woonhuis (deels 17de- deels 19de-eeuws) met bakhuis. Woonhuis van anderhalve bouwlaag, sierankers, waterlijst en mergellijst onder houten dakgoot, getoogde vensters, een enkel oud bolkozijn. Op de 17de-eeuwse gevel aan de kasteelzijde zijn sporen van 'dodenkoprood' gevonden. Inwendig zandstenen schouw, trap, kelder met tongewelf, hardstenen wasbak.

De lage bakstenen varkensstal op rechthoekige grondslag bestaat uit één bouwlaag onder een met vlakke pan gedekt zadeldak. In de langsegevels een reeks getoogde staldeuren. Inwendig gemetselde varkenshokken met toogvormige doorgangen met schotten aan weerszijden van de middengang.

Waardering

De PACHTHOEVE is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel behorend tot de buitenplaats;
- vanwege de ensemblewaarde in samenhang met het kasteelcomplex.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument